

Sygn. akt I C 2542/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLIEJ POLSKIEJ

Dnia 1 kwietnia 2014 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie I Wydział Cywilny:

w składzie:

Przewodniczący : SSR Adam Mitkiewicz

Protokolant: apl. adw. Gabriela Mierzwiak

po rozpoznaniu w dniu 1 kwietnia 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

z powództwa z powództwa A. G.

przeciwko (...) S.A w W.

o ustalenie

I. Oddała powództwo;

II. Zasądza od powoda A. G. na rzecz pozwanego (...) S.A w W. kwotę 1217 (tysiąc dwieście siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

Sygn. akt I C 2542/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12 kwietnia 2013 roku powód A. G. wniósł przeciwko pozwanemu (...) S.A. w W. o ustalenie, że samochód osobowy m-ki O. (...) nr rej. (...), rok prod. 2000, o numerze nadwozia (...) i numerze silnika (...) stanowi własność powoda. W uzasadnieniu wyjaśnił, iż przedmiotowy samochód został kupiony w stanie uszkodzonym w dniu 6 czerwca 2005 roku. Następnie pojazd ten został naprawiony przez Z. T.. Na elementach wymienionych nie znajdują się oznaczenia identyfikacyjne nadwozia. Po naprawie pojazd był użytkowany i uległ kolizji drogowej, po której był ponownie naprawiany. Na mocy postanowienia w przedmiocie dowodów rzeczowych Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Siedlcach z dnia 24 listopada 2006 roku, przedmiotowy pojazd został uznany za składający się z części pochodzących z kradzieży na szkodę pozwanego, oddany do depozytu sądowego, a strony zostały odesłane na drogę postępowania sądowego celem ustalenia prawa własności.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu pełnomocnik pozwanego przyznał, iż dokonał zapłaty odszkodowania za skradziony pojazd m-ki O. (...) o nr rej. (...). W dniu 17 grudnia 2004 roku nastąpiła cesja prawa własności tego pojazdu na rzecz (...) S.A. Pełnomocnik dodał, iż pozwany nie był i nie jest zainteresowany w uzyskaniu prawa własności przedmiotowego pojazdu, pozwany nie występował w postępowaniu karnym w charakterze oskarżyciela posiłkowego / k. 66-66v./.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13 grudnia 2004 roku Z. P. zgłosił u ubezpieczyciela, tj. w (...) S.A. w W. kradzież samochodu m-ki O. (...), nr rej. (...), nr nadwozia (...) k. 82v. – 84 – druk zgłoszenia szkody/.

Decyzją z dnia 27 grudnia 2004 roku (...) S.A. w W. przyznał Z. P. odszkodowanie za kradzież pojazdu m-ki O. (...) o nr rej. (...) z ubezpieczenie AC w kwocie 27.400 zł. Jednocześnie na mocy umowy przelewu wierzytelności z dnia 17 grudnia 2004 roku Z. P. jako właściciel pojazdu m-ki O. (...), nr rej. (...) zrzekł się wszelkich praw własności do w/w pojazdu na rzecz Centrum (...) S.A. w W. do skradzionego pojazdu. Z. P. oświadczył również, że w przyszłości nie będzie dochodzić żadnych roszczeń wynikających z własności przekazanego pojazdu na rzecz Centrum (...) S.A. w W. / k. 82 – decyzja, k. 81 v. – umowa cesji/.

W dniu 5 czerwca 2005 roku w S. pomiędzy B. G. jako Sprzedającym a A. G. jako Kupującym zawarta została umowa sprzedaży pojazdu m-ki O. (...) koloru zielonego o nr rej. (...), nr silnika (...), nr nadwozia (...), rok produkcji 2000 za kwotę 25.000 zł./ k. 117/.

Samochód ten był naprawiany przez szwagra A. G., Z. T... W trakcie drugiej naprawy samochód został zabezpieczony przez policję do badań, gdzie w trakcie badań biegły na wykładzinie podłogowej znalazł nr (...), w związku z czym zakwestionowano pochodzenie pojazdu.

W dniu 12 lipca 2005 roku Starosta Sokołowski wydał decyzję Nr (...), w której orzekł o rejestracji pojazdu m-ki O. (...). Kombi, nr nadwozia (...), nr silnika (...), wydając dowód rejestracyjny, tablicę rejestracyjną nr (...), nalepkę kontrolną, znak legalizacyjny o kartę pojazdu / k. 109/.

Pojazd m-ki O. (...) o nr rej. (...) poddano oględzinom i badaniom w wyniku których ustalono, że w szkielet pojazdu nosi ślady niefabrycznego montażu, tworzą go co najmniej dwa obszerne fragmenty. W skład pierwszego wchodzi prawa przednia podłużnica oraz fragment lewej, przegroda czołowa, dach ze słupkami przednimi, słupkiem środkowym strony lewej, fragmentami słupków tylnych strony prawej i lewej oraz fragment słupka środkowego strony prawej, fragment podłogi. Część ta fabrycznie pokryta została lakierem koloru zielonego. W obrębie tego obszaru występuje nośnik informacji z którego odczytano m.in. tzw. numer (...) oraz datę produkcji: (...), grudzień 1999. Oznaczenie to umożliwia ustalenie danych pojazdu, do którego został fabrycznie przyporządkowany. W skład drugiego wchodzi: przedział bagażnika, obejmujący fragment płyty podłogowej, pas tylny, błotniki tylne, fragmenty słupków tylnych strony prawej i lewej, fragment słupka środkowego strony prawej. Na elemencie tym wybito jest numer VIN: (...). Część ta fabrycznie pokryta została lakierem koloru zielonego. Z danych, jakie na nim występują wynika, że pojazd ten wyprodukowany został w drugiej połowie 2000 roku (rok modelowy 2001). Granica łączenia obu fragmentów tworzy linię łamaną. Rozpoczyna się ona w miejscu łączenia przegrody czołowej z prawym progiem, biegnąc w kierunku tunelu środkowego, następnie skręca wzdłuż osi podłużnej pojazdu w kierunku tylnej kanapy. Na wysokości siedzenia tylnego lewego pasażera ponownie skręca pod kątem prostym do osi podłużnej samochodu w kierunku lewego progu / k. 6-10 – sprawozdanie z przeprowadzonych badań mechanoskopijnych zgodnie z postanowieniem o powołaniu biegłego, które wydał Prokurator Prokuratury Rejonowej w Siedlcach w sprawie Ds. 27/05/Sw z dnia 22 maja 2006 roku/.

W dniu 24 listopada 2006 roku prokurator Prokuratury Okręgowej w Siedlcach M. S., po zapoznaniu się z aktami śledztwa w sprawie ukrywania na terenie powiatu (...) pojazdów pochodzących z przestępstw i przerabiania ich oznaczeń identyfikacyjnych, tj. o czyn z art. 294 § 1 kk i inne, działając na zasadzie przepisów art. 230 § 2 kpk i art. 231 § 1 kpk postanowił:

- 1) uznany za dowód rzeczowy samochód osobowy m-ki O. (...) nr rej. (...) o oryginalnym numerze silnika (...) i numerze nadwozia (...) umieszczonym w pojeździe wraz z tylną częścią nadwozia obejmującą przedział bagażnika i fragmenty płyty podłogowej, pas tylny, błotniki tylne, fragmenty słupków tylnych strony prawej i lewej, fragment słupka środkowego strony prawej, połączonym z pozostałą częścią nadwozia pochodzącą od samochodu O. (...) o nr rej. (...), (...), wraz z kluczykami – uznać za zbędny dla dalszego postępowania;
- 2) samochód opisany w pkt 1 wraz z kluczykami złożyć do depozytu sądowego Sądu Rejonowego w Sokołowie Podlaskim, do czasu wyjaśnienia uprawnienia do odbioru;

3) wobec braku dostatecznych podstaw do rozstrzygnięcia własności pojazdu odesłać zainteresowane strony na drogę postępowania cywilnego / k. 11-12/.

Powyższe postanowienie zostało w całości uchylone postanowieniem Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Andrzeja Sidor z dnia 21 listopada 2006 roku / k. 74-75/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wszechstronnej analizy akt sprawy, na które złożyły się dokumenty wskazane i opisane w treści, nie kwestionowane przez żadną ze stron, których autentyczność nie budziła żadnych wątpliwości Sądu. Zeznaniami świadka Z. T. i powoda Sąd nie dał wiary w zakresie zakresu, przebiegu napraw i rodzaju wmontowanych do pojazdu elementów. Świadek Z. T. jest jako oskarżony w toczącej się sprawie karnej i jak osoba bliska powodowi zainteresowany ustaleniem jego własności tego pojazdu, powód zaś nie dokonywał osobiście naprawy, nie nabywał części, nie ma on obiektywnej wiedzy, ani możliwości ustalenia w jakim zakresie do naprawy jego pojazdu, jakich części i skąd pochodzących użyto, swoją wiedzę w tym zakresie czerpie on od Z. T..

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny (art. 189 kpc).

Powyższy przepis określa materialnoprawne przesłanki zasadności powództwa, w którym powód domaga się sądowego ustalenia istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa. Powództwo będzie oddalone przede wszystkim, jeżeli powód nie ma interesu prawnego do jego wytoczenia, ale także jeżeli interes taki istnieje, ale twierdzenie powoda o istnieniu lub nieistnieniu stosunku prawnego okaże się bezzasadne.

Pojęcie interesu prawnego obszernie omówione w literaturze przedmiotu i na ogół zgodnie rozumiane jest jako potrzeba prawna (zob. E. Warzocha, Ustalenie stosunku prawnego lub prawa w sądowym postępowaniu cywilnym, Warszawa, 1982, s. 48). Potrzeba ta wynika z sytuacji prawnej, w jakiej się powód znajduje. Decyzja sądu o wydanie wyroku ustalającego wynika ze stwierdzenia, że istnieje potrzeba tego rodzaju ochrony sądowej. W wyroku z dnia 9 lutego 2012 r., III CSK 181/11, OSNC 2012, nr 7-8, poz. 101, Sąd Najwyższy wskazał, że jeżeli powództwo o ustalenie istnienia prawa jest jedynym możliwym środkiem jego ochrony, powód ma interes prawny w żądaniu ustalenia. W uzasadnieniu tego wyroku podkreślił, że powództwo przewidziane w art. 189 ma znaczenie uniwersalne, a interes prawny w rozumieniu tego przepisu stanowi szeroką formułę, obejmującą wiele sytuacji prawnych, w których uwikłany może być podmiot występujący z powództwem o ustalenie istnienia (nieistnienia) prawa lub stosunku prawnego.

Interes prawny zachodzi, jeżeli sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego, zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości. Zasada ta nie powinna być pojmowana abstrakcyjnie, w celu zawężającej interpretacji tej przesłanki do wytoczenia powództwa o ustalenie, lecz ze względu na konstytucyjnie gwarantowane prawo do sądu zawsze konieczna jest ocena istnienia interesu prawnego do wytoczenia tego powództwa na tle okoliczności faktycznych konkretnych spraw. Wobec tego przyjmuje się istnienie interesu prawnego zawsze, gdy istnieje niepewność stanu prawnego lub gdy stronie nie stoi otworem droga procesu o świadczenie, a strona przeciwna kwestionuje jej prawo lub stosunek prawny. Powód musi także udowodnić, że ma interes prawny skierowania powództwa przeciwko konkretnemu pozwanemu, tj. osobie, która niekoniecznie będąc stroną stosunku prawnego lub prawa objętego petitum pozwu, pozostaje w takim związku z tym stosunkiem prawnym, że stwarza przynajmniej potencjalne zagrożenie prawnie chronionym interesom powoda. Jest to więc obiektywna potrzeba uzyskania wyroku określonej treści, wywołana rzeczywistym naruszeniem albo zagrożeniem sfery prawnej podmiotu występującego z powództwem ustalającym, z tym, że interes ten nie może być rozumiany subiektywnie, tj. według odczucia powoda, ale obiektywnie, tj. na podstawie rozumnej oceny sytuacji, w której powód występuje z tego rodzaju powództwem (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 25 września 2013 roku, sygn. akt ACa 773/13, opubl. Lex nr 1392106).

W niniejszej sprawie powód dochodził ustalenia, że jest właścicielem pojazdu m-ki O. (...)o nr rej. (...), rok prod. 2000, nr nadwozia (...)i numerze silnika (...). Aktualnie – jak wynika z akt sprawy – część tego samochodu została połączoną z pozostałą częścią nadwozia pochodzącego z samochodu m-ki O. (...)o nr rej. (...), nr nadwozia (...). Przedmiotowy pojazd, składający się de facto z części przynależnych do dwóch samochodów, stanowi dowód rzeczowy w śledztwie toczącym się pod sygn. akt Ds. 27/05/Sw w Prokuraturze Okręgowej w (...). Tym samym w ocenie Sądu, z uwagi na toczące się postępowanie w sprawie karnej, nie sposób twierdzić aby po stronie powoda występował interes prawny w ustaleniu prawa własności przedmiotowego pojazdu. Postanowienie Prokuratora Prokuratury Okręgowej w (...), w tym w zakresie dotyczącym uznania za zbędny dla dalszego postępowania dowodu rzeczowego w postaci pojazdu (składającego się z elementów należących do dwóch różnych pojazdów), zostało uchylone postanowieniem Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej. A zatem do czasu prawomocnego zakończenia postępowania karnego w sprawie II K 14/11 Sądu Okręgowego w Siedlcach, niezasadnym jest twierdzenie, aby powód miał interes prawny w ustaleniu prawa własności samochodu, w skład którego być może wchodzi części skradzione z innego pojazdu. W wyroku w sprawie II K 14/11 Sądu Okręgowego w Siedlcach Sąd będzie zobowiązany komu zwrócić dowód rzeczowy w tamtej sprawie w postaci tego pojazdu, ustalając tym samym to czyją własność on stanowi.

Zauważyć należy, iż powód został pouczony o treści przepisów art. 6 k.c. i art. 232 kpc. / k. 93/, do których w toku niniejszego procesu się nie zastosował.

Zwrócono mu uwagę na potrzebę zasięgnięcia wiedzy specjalistycznej tj. dopuszczenia dowodu z opinii biegłego, wniosku o dopuszczenie takiego dowodu powód nie zgłosił, nie może być zaś dowodem w sprawie opinia przeprowadzona na potrzeby innego postępowania.

Tymczasem zgodnie z treścią art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Stosownie do treści art. 232 kpc strony są zobowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Zgodnie zaś z art. 233 § 1 kpc sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Stąd też należy stwierdzić, iż jedną z podstawowych zasad procesu cywilnego jest zasada kontradyktoryjności. Oznacza to, iż sąd orzekający nie jest obciążony odpowiedzialnością za rezultat postępowania dowodowego, którego dysponentem są strony. Rola sądu nie polega bowiem na wykonywaniu obowiązków procesowych ciążyących na stronach (por. wyrok s. apel. w Lublinie z dnia 27 listopada 1996 r., III Aua 26/96, OSNC 1997/1/4). W szczególności rzeczą sądu nie jest zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do prowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76).

Abstrahując od kwestii interesu prawnego, podnieść należy, iż powód nie wykazał w żaden sposób aby był właścicielem przedmiotowego auta. Co prawda zgromadzone dokumenty potwierdzają uprawnienia właścicielskie powoda do samochodu m-ki O. (...) nr rej. (...), niemniej jednak, ze względu na to, że na część tego samochodu składają się elementy należące do innego pojazdu, ustalenie prawa własności pojazdu było w niniejszym procesie niemożliwym bez ustalenia w drodze opinii biegłego w jakim zakresie pojazd ten faktycznie składa się z pojazdu nabytego przez powoda a w jakim zakresie stanowi on pojazd co do którego zachodzi podejrzenie jego kradzieży.

W tym stanie rzeczy, Sąd w oparciu o przepis art. 189 kpc, orzekł o oddaleniu powództwa w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 98 kpc w zw. z § 6 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1349).

z./ odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć powodowi.